

VENSTREFLØJEN OG MUSIKKEN SIDEN 1969-70

af Søren Schmidt

Det er forbandet svært at skulle lave en lille oversigtsartikel om den danske venstrefløjs musik, siden venstrefløjen, det ny venstre, voksede ud af ungdoms- og studenteroprøret i slutningen af 60'erne. Det er altid svært at skrive om noget, man er midt i. Men endnu vanskeligere er det med den her musik, som i den grad har været og er sammenfiltret i mit arbejde, privatområde og politiske arbejde. Det kan heller ikke være anderledes. Det borgerlige samfund har siden sin dannelses i 1700-tallet henvist musikken til det snævre område, som hedder den kulturelle offentlighed. For kunstnerne var skabelsen af kunstværket en offentliggørelse, en almengørelse af hans (i sjældne tilfælde: hendes) erfaringer som menneske. For publikummet, borgeren, blev den kulturelle offentligheds institutioner (koncerterne, klublivet) et supplement til rekreationen i den borgerlige familie. Her var ingen konkrete lidende mennesker, her var ingen konkrete fallitter, her var den almindelige menneskelige lidelse eller glæde - formidlet i en kommunikationsform, som kun kunne forstås alment. Operaens døende elskende par er og var kun et nummer. Når tæppet gled for, kunne den medlevende tilskuers tårer afløses af begejstring over kunstnernes præstationer, og han kunne gå glad og frisk (rekreeret) hjem til sin familie og til sit arbejde.

Det var i denne tradition, at de fleste af ungdomsoprørets unge var opdraget. Den politiske kunst blev for os en overskridelse af det lukkede kulturelle rekreationsrum. Kunsten blev koblet direkte på politiske manifestationer - musik til demonstrationer og besættelser. De forskellige bevægelser og politiske grupper samledes om forskellige kunstnere, som også i deres indhold markerede den pågældende bevægelse eller parti. Det at kunne lide en bestemt musiker, en bestemt musikform eller bestemte tekster blev ikke primært et spørgsmål om æstetiske vurderinger. Det blev dikteret af, i hvilken gruppe man politisk placerede sig. Det blev almindeligt med vurderinger som: Jeg kan ikke lide Søren Sidevinds spillere-mænd (tæt tilknyttet DKP), jeg kan ikke lide deres pseudo-irske friskfyrstil, deres tekster, som er så "fulde" af ting, som ikke må siges, deres lovprisning af DKP's antimonopolitiske demokratidrømme osv. Fordi jeg ikke kan lide DKP's lukkede partioffentlighed, selvtilstrækkelighed, løgnagtige historieskrivning, følgagtige Sovjetpolitik, topstyrede aktioner osv. osv. (eksempel slut). Sådanne vurderingskomplekser var et resultat af kunstens syndefald i slutningen af 60'erne. Kunsten og publikum skulle ikke længere holde arbejde, privatliv, politisk liv og kulturelt liv adskilt. Grænserne faldt. Heri ligger

årsagen til, at det er vanskeligt at skrive en artikel om venstrefløjens musik. Det er f.eks. min vurdering, at Holst og Würbler i Agitpopgruppen var en tværsocialist-gruppe. Men jeg kunne vel nok finde kammerater på venstrefløjen, som kunne hævde, at de var knyttet til en mere intellektuel, VS-præget del af venstrefløjen. Omvendt, spurgte jeg Søren Sidevinds spillemænd, om de var en DKP-partimusikgruppe, så kunne man godt tænke sig, at de ville svare, at de opfattede sig selv som en bred venstrefløjsgruppe. Alligevel ville jeg stå fast på mine vurderinger af de to nævnte grupper ud fra en tekstmæssig og stilistisk vurdering. Her løber vi, for at gøre det endnu mere indviklet, også ind i forskellige tolkninger af, hvad venstrefløjen overhovedet er. Er den alle erklærede socialistiske grupperinger? Er den kun de socialistiske partigrupper? Skal beboerbevægelser, kvindebevægelser, studenterbevægelser tælles med - også for de deles vedkommende, som ikke formulerer sig socialistisk? Skal vi medregne den del af ungdomsoprørerne, som i stedet for at organisere sig partipolitisk koncentrerede sig om at ændre livsformerne her og nu (Christiania). Det er altså spørgsmålet, som vil blive besvaret forskelligt efter, hvor den, man spørger, selv er placeret politisk og socialt. Jeg vil foretrække en bred definition, hvor man holder udløberne af det antiautoritære oprør sammen under samme venstrefløjshat. Det gør jeg, dels fordi det egentlig er vigtigt, at disse grupper som helhed selv betragter sig som en del af venstrefløjen, dels fordi situationen stadig er uafklaret på dette område. Man kan godt skelne mellem forskellige tendenser i bevægelser som anti-a-kraft og kvindebevægelsen. Men linierne er ikke så faste og afgrænsede, at man kan tale om borgerlige kontra socialistiske dele. Der sker stadig meget på tværs af venstrefløjens improviserede skel, per-

soner skifter standpunkter, grupper dannes og opløses, mens andre stivner. Endelig kan ens egen arbejdssituation påvirke meningen om musikgrupper. Jeg tillægger f.eks. en gruppe som børnene fra Vesterbro Ungdomsgård stor betydning, også på og for venstrefløjen. Det gør jeg bl.a., fordi eksemplet viser et godt pædagogisk-politisk arbejde blandt almindelige børn. Da jeg selv er lærer, så har denne musik haft stor betydning for min mening om pædagogik og for mit daglige arbejde med unge. Hvor andre i en anden livssituation nok kunne tage stilling ud fra helt andre vurderingskriterier.

Venstrefløjen i den politiske og økonomiske krise.

Som nævnt var et af hovedpunkterne i den store antiautoritære bølge i 60'ernes slutning en politisering af alle livsområder. Bevidstgørelsen om det såkaldte velfærdssamfunds skyggesider, undertrykkelsen af arbejderne i produktionen, undertrykkelsen af primært kvinden i familien og undertrykkelse af folkene i den tredje verden - fulgte for mange efter autoritetsopgøret på uddannelsesinstitutionerne. Linjen var lagt allerede fra atombevægelsen i begyndelsen af 60'erne, og det antiautoritære levede i Beatles' lange hår og senere omkring stofferne. Men oplevet fra min situation drønedes det først i auditorierne, og så gik det over stok og sten ud i kollektiverne, seksuel frigørelse, "syre-rock", fagkritik, politisk organisering. Arbejdet skulle politiseres, privatlivet skulle politiseres. Den partipolitiske organisering kommer først senere i begyndelsen af 70'erne. Oprøret modtog afgørende inspirationer udefra. I første omgang var det franske studenteroprør forbillede. Senere blev politiseringen inspireret af de franske LIP-arbejderes, de svenske Kiruna-arbejderes kampe og det store antal "vil-

de" strejker i Danmark i 1969. Slumstormerbevægelsen opstod bl.a. omkring Sofiegården på Christianshavn (stormet af politiet i 1969). Rødstrømperne startede og besatte huset i Åbenrå i København osv. osv. Ud af det anti-autoritære oprør tegnede der sig nogle linjer og bevægelser: Studenterbevægelsen blev optaget af at sikre den fortsatte kamp om indflydelse på uddannelsesinstitutionerne og for at politisere fagenes indhold. Boligbevægelserne kørte dels aktioner med besættelser af komdemnerede ejendomme, dels havde en bred udløber i de nye kollektiver. Den nye kvindebevægelse opstår med aktioner og et bredt basisgruppearbejde. Sideløbende hermed splittes SF, og VS dannes, maoisterne bryder ud og spaltes adskillige gange. Der kommer en bevægelse i gang, hvor folk politiseres via bevægelserne og vandrer videre til de socialistiske partidannelser, nye som gamle. Mange ting skilte bevægelserne og partierne, men fælles var en tro på, at der var ved at ske noget afgørende med den vestlige verden. Mange så i alliancen mellem de franske arbejdere og de intellektuelle varslet om, at socialismen slet ikke var så fjern, som udviklingen i 50'erne og begyndelsen af 60'erne tydede på. Det gik som bekendt anderledes:

Den økonomiske krise og politiske højredrejning efter 1974 har fjernet denne tro på sig selv. Venstrefløjten er på mange områder stadig stærk i sin kritik af samfundet, og det har nok været nyttigt, at de mest naive illusioner er gået fløjten. Men samtidig er der gået et stykke tid, uden at den brede forankring i de nye generationer er blevet fastholdt. Venstrefløjsfolkene er i vidt omfang blevet en del af systemet; pædagoger, som magter samfundsintegrationen lidt bedre end de borgerlige administratorer, som kører hårdt mod den forurening, som også truer systemet, marxistiske videnskabsmænd, som samfundsmæssigt er ved

at isolere sig lige så meget som deres borgerlige kolleger. Vi mødes stadig til 1. maj og akraftmarch. Om farligheden er gået af os - det er lige så meget et spørgsmål om den politiske situation som om os - men troen på, at nu skal verden ændres, er i hvert fald borte.

Den internationale situation er med til at tegne det mørke billede. Oprøret i Frankrig, vietnamoppositionen i USA, studenteroprøret og den videnskabelige marxistiske bølge i Forbundsrepublikken var enorme igangsættere. Sejrene for Vietnams og Cambodjas folk og nederlaget for obersterne i Grækenland gav troen på, at det gik fremad. Nellikerevolutionen i Portugal fik omvæltninger til at nærme sig de vestlige centre. Udviklingen vendte. Revolutionen i Portugal led nederlag. Højredrejning og terrorisme i Forbundsrepublikken, Danmarks indlemmelse i EF, Kinas afvikling af den kulturrevolution, som i 60'erne havde været selve den socialistiske utopi. Nu er Kina trådt ind på verdenspolitikken i en position, som i hvert fald ikke kan forenes med de tidligere idealer. Krigen mellem Campuchea og Vietnam styrker kun denne internationale stagnation for det nye venstre.

Det er klart, at disse tendenser af mange føltes som tilbagegang eller stagnation. Det er en styrke at ride på en international revolutionsbølge, men det er samtidig en fare, fordi de udenlandske forbilleder har tendenser til at blive idealiseret og blive brugt som målestok for den enkeltes overbevisning. Hvis man ikke næsten 200% forholder sig ukritisk til Sovjetunionens aktuelle politik, så er det vanskeligt at være DKP'er. Og hvis man ikke går ind for alt, hvad Kina står for, så ryger man ud af KAP. Man bruger ligesom troskaben mod det udenlandske forbillede som målestok for ens socialistiske sindelag. Det kan være en styrke for sammenholdet i en tæt partigrup-

pe, men det er en afgørende svaghed for én, der først og fremmest ønsker at ændre den danske kapitalisme. Prostitutionen af de store kommunistiske forbilleder kan derfor have den positive effekt, at flere og flere begynder at stille spørgsmålet om socialismen ud fra den danske klassekamp.

De nye ungdomsgrupper og musikken.

Krisen og højredrejningen indeholder den samme dobbelthed. Den er ubehagelig, fordi den presser vores situation både hjemme og i arbejdet. Den liberalitet, som produktionsstigningerne i 60'erne gav mulighed for, er afløst af en skærpet kontrol med specielt folk fra venstrefløjen. Samtidig er vi ligesom alle andre udsat for udhuling af vores løn, arbejdsløshed og lign. Men omvendt har det nok været vigtigt at blive mindet om oprørsbølgens begrænsninger. Højredrejningen har givet et langt mere realistisk billede af, hvordan den almindelige bevidsthed er. Og den har tilskyndet de analyserende til også at se på andre grupper end den egentlige arbejderklasse.

Når man sådan prøver at tage temperaturen på venstrefløjens udvikling siden 69-70, kan man ikke konkludere nogen entydig frem- eller tilbagegang. Det største problem er efter min mening venstrefløjens lukkethed omkring de årgange, som var i uddannelsessystemet i slutningen af 60'erne og begyndelsen af 70'erne. De nye årgange, som forlader skolesystemet, står i en radikal anderledes situation, end vi gjorde. De kæmper individuelt i et vanvittigt ræs i skolen for at få den bedste udgangsposition for at undgå arbejdsløshed - en arbejdsløshed, som næsten halvdelen af hver årgang må se i øinene. Det er på disse årgange, at venstrefløjen skal vise sin styrke.

Her vender vi tilbage til musikken. Musik spiller en stor rolle for disse årgange, deres protest og deres virkelighedsflugt. Venstrefløjen har produceret musik, som i enkelte tilfælde kan appellere til de unge, specielt Røde Mor og Jomfru Ane Band. Vi skal i det følgende se lidt på mulighederne og grænserne for denne appel.

Musik som agitationsmiddel og udtryksmiddel i den politiske kamp var ikke en opfindelse, som blev gjort i 1970. Den kommunistiske bevægelse i 30'erne brugte musik og teater, fascismen brugte og bruger musik. Magthavere og oprørere har siden oldtiden brugt musik i agitation og propaganda. Det nye ved venstrefløjen i 1970'erne er, at musikken nu kan formidles masseproduceret og professionelt fremstillet til et stort alment publikum. Hvor LP-plader i 50'erne var en dyr ting at producere og købe, blev de i løbet af 60'erne en helt almindelig konsumvare. Hvor den i 50'erne blev købt af borgere og mellemlag i de ældre generationer, så har den nu fået et teen-agerpublikum, som køber mange LP-plader eller tilsvarende kassettebånd. Hvor blot for 8 år siden intet kommercielt pladeselskab ville satse penge på politisk agiterende musik, er de i slutningen af 70'erne ved at falde over hinanden for at få kontrol med dette marked.

Vietnambevægelsens forlag Demos var fødselshjælper for den masseproducerede venstrefløjsmusik og startede i 1970 med EP'en "Johnny gennem ild og vand" (Røde Mor). Plade nr. 2 og den først LP blev Agitpops "Den Første Maj" (1971). Begge grupper er nu hørt op med at producere. Agitpop blev i sin levetid hos Demos. Røde Mor lavede sit eget pladeforlag, og Troels Trier gik som enkeltsolist over til det kommercielle Sonet. De to grupper Agitpop og Røde Mor var i lang tid de eneste grupper, som det lykkedes for at kunne arbejde heltids med musikken, som kunne leve af deres kunst.

De kørte hver deres musik-politiske linje: Røde Mor som super-illustreret sceneshow, Agitpop som en mere stilfærdig, akustisk, "folk"-gruppe uden sceneshow.

Røde Mor.

Røde Mor opstod som et kunstnerkollektiv omkring venstrefløjsmiljøet på Arkitektskolen i København. I starten arbejdede man på skift med mange kunstarter, men efterhånden samlede man sig i en grafikgruppe og en musikgruppe. Musikgruppen blev senere udvidet med Clausen og Petersens gadedecirkus og dannede Røde Mor Rockcirkus. Reelt fungerede Røde Mor også som gruppe i en række soloproduktioner fra Sonet med Troels Trier. Omkring 1974/75 skaber gruppen de største og efter min mening bedste produktioner: "Betonhjertet" (Demos), "Hjemlig Hygge" (eget forlag), senere produceret for TV, og "Arbejdsløs" - underlægningsmusik til 2 TV-film om en dansk "fremmedarbejder" i Sverige. Om formålet med Røde Mors arbejde siger gruppen:

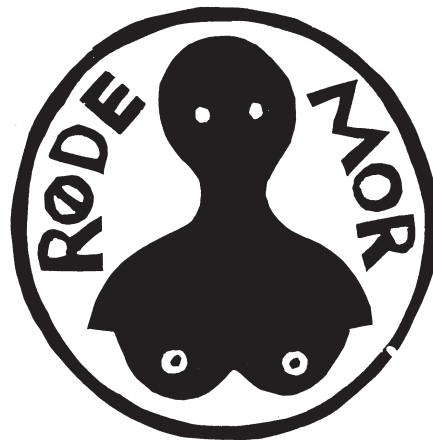
"Vi vil derimod (i modsætning til den borgerlige kunst, Sc) stille vores kunst til rådighed for arbejderklassen og være med til at skabe en politisk, proletarisk kunst.

Ved politisk kunst forstår vi en kunst, der beskriver samfundsforholdene og tager politisk stilling. Ved proletarisk kunst forstår vi en kunst, som indtager et - i marxistisk forstand - proletarisk standpunkt.

Den politisk, proletariske kunstners opgave er at føre klassekamp på det kulturelle område. Vi skal hindre udbredelsen af den herskende ideologi i de klasser, der står over for kapitalen.

Vi vil skabe en kunst, der er med til at give arbejderklassen identitet. En kunst, der er et våben i klassekampen." x)

x) Røde Mor, program 1974 nr. 5.

I de tre nævnte "hovedværker" indløses disse formål gennem et bidende satirisk angreb på borgerskabet og al dets væsen. Som f.eks. her "Vampyreren" fra Betonhjertet:

Månen skinner og klokken slår tolv
han kommer til dig med blottede tænder
Du mærker hans ånde på halsen og siger:
Vi er uadskillelige venner

Vi behøver hinanden hvisker han ømt
imens han tar dig på skødet
Vi sejler i samme båd siger han
og stikker gebisset i kødet
Han drikker dit blod han gir ingen pardon
han suger og suger og suger til du er tom

Og bagefter ligger du blodløs og bleg
og fryser i morgenstunden
Vi lever jo af hinanden siger han
og tørrer blodet af munden

Han drikker dit blod han gir ingen pardon
han suger og suger og suger til du er tom

Det er klart kapitalen behøver os
at vi ikke kan leve uden
vampyrernes tænder i huden?
/:kan vi ikke leve uden
vampyrernes tænder i huden" :/

Rock-cirkus-formen er med til dels at gøre kritikken og pointerne meget tydelige, dels arbejder den videre med den almindelige form for rock-scene-

shows, sådan at rockpublikummet umiddelbart skulle kunne fanges ind af formen. Røde Mors kunst tager således klart stilling mod det borgerlige samfund, og Røde Mor leverer en slagkraftig kritik, som havde store muligheder hos det unge (arbejder-)publikum. Det proletariske standpunkt prøver man i Betonhjertet at indløse ved at lade hovedpersonen være en ung arbejder, hvis liv ødelægges af kapitalismen, såvel arbejdsmæssigt som familiemæssigt. Stykkets slutning er en opfordring til kollektiv kamp mod kapitalismen på baggrund af den unge arbejders skæbne. Om Røde Mors musik har været med til at give arbejderklassen identitet som sådan, ved jeg ikke. Men i hvert fald har den været med til at give den lidt mere diffuse størrelse, venstrefløj, identitet.

Agitpop.

Agitpop (Benny Holst, Arne Würgler, Jesper Jensen, Per Schulz) kørte som musikgruppe en helt anden stil end Røde Mor. Musikken fra mange af deres plader stammer fra teaterstykker (Den sidste Olie, Skolesange, EF-pladen), men forudsætter ikke det sceneshow, gøgl (et positivt ord) som Røde Mor rockcirkus.

Hvor Røde Mor forsøgte at appellere til det brede arbejder-ungdomspublikum, synes Agitpops tekster og musik mere at appellere til den intellektuelle del af venstrefløj. Teksterne er klare, analytiske og præcise. Musikken er helt underordnet teksterne, næsten asketisk i sin folkesangsform. I "Sang om merværdi", som er venstrefløjssklassikernes klassiker, er arbejderen ikke nogen "Sylvester"-fantasifigur, som gennemgår grusomme pinsler, og kapitalen ikke en blodsgørende vampyr. Det er en almindelig hverdagsarbejder, som kommer til at spekulere på, hvordan værdierne egentlig skabes i det kapitalistiske samfund:

Jeg står op om morgnen
og går hen på mit job
og jeg laver noget
og jeg får min løn.
Men det jeg laver
er mere værd
end det jeg får.
Hvordan sku nogen
mensker ellers
blive rige
uden at lave noget?

Nogen er mere værd
end det de får
andre bruger mer
end de er værd.
Penge alene skaber
ingen værdier
penge skaber penge
papir papir.

Hvor Agitpop kan mangle sceneshowet som illustration og understøtter til budskabet, fungerede de til gengæld i tæt forbindelse med publikum. Om denne måde at arbejde på siger Würgler i et interview med musikbladet MM:

"Så skete der det, at orkestrene blev dygtigere og dygtigere, og folk blev mere og mere passive. Det er de blevet ved med at være. Nok danser man. Men det er, som om det ikke er bevidsthedsudvidende længere. Det hele virker bevidstløst. Musikken er nogle steder blevet for eksperter. En ny finkultur er ved at opstå. En musik, hvor det handler om æstetik. Jeg hørte for nylig Weather Report, og det var flot, men kedeligt. De flytter ikke på noget her i verden. De får ikke mennesker til at rykke sammen.

Jeg er derhenne, hvor jeg synger meget få sange, hvor folk ikke har mulighed for at synge med. Jeg går imod den musik, der bliver lavet af tekniske eksperter inden for jazz og beat. Jeg kan ikke få øje på noget andet budskab, end at de spiller musik for musikkens skyld, og det er et tegn på kulturel opløsning. Det er et tegn på, at man er nødt til at dyrke en form for umenneskelighed. Jeg går helt i den modsatte retning, fordi jeg føler, jeg er i en forsvarssituation. Det er utroligt vigtigt, at folk får lov til at komme ud med noget luft. Det betyder, at der opstår mulighed for at kommunikere med mennesker. Jeg er meget stædig med at få folk til at synge med. Det er der

så få, der gør i dag, og det er også svært at gøre. Jeg synes også, man skal fortælle en historie. x)

Det vigtige er her understregningen af samarbejdet og kontakten med publikum. Det, at ville noget med publikum, må generelt regnes som et kriterium for politisk musik - for venstrefløjsmusik.

Professionalisering og individualisering.

For både Røde Mor og Agitpop gælder, at de er opløst som grupper, og at de ledende folk nu arbejder som solister i skiftende kombinationer. Det er indlysende, at for to musikgrupper, som hurtigt kom til at arbejde heltids med musik, er det fristende at forsøge at slå sig igennem som professionelle musikere. Nu er det meget svært at fungere som professionel musiker i et lille land som Danmark. Endnu sværere er det, når ens udgangspunkt er det endnu mindre venstrefløjspublikum. Når det overhovedet har kunnet lade sig gøre, har det dels skyldtes, at venstrefløjsmusikken har haft en generel gennemslagskraft i perioden lige før, den økonomiske og politiske krise satte ind. Dels skyldes det, at selve venstrefløjen i løbet af de første 70'ere blev et meget købedygtigt publikum. Mange af venstrefløjssfolkene fik efter endt uddannelse stillinger i en tid, hvor lønnen i mellemlagserhvervene var relativt høj. Forbruget af kulturprodukter som plader og bøger var og er i disse grupper stort. Det kan forklares på mange måder. Jeg tror, at en af grundene til, at venstrefløjsmusikken gik så godt var, at mange brugte musikken til at trække stemningen fra det anti-autoritære oprør med over i den nye tilværelse, delt mellem arbejde og familie.

Når en musiker forsøger at slå sig igennem professionelt, så er det oplagt at forsøge at udvide sin publikumsbasis - og for venstrefløjsmusikere at rette musik og tekst ind efter et bredere publikum end venstrefløjen. En LP, som udsendes til det almene publikum, kan let blive en problematisk affære. Hvilke emner skal man tage op? Ja - det skal nok være noget, som interesserer alle mennesker. Hvordan skal man behandle emnerne? Ja - man skal nok ikke provokere for hårdt. Folk må helst ikke koble interessen af midt i en sang. Sådanne overvejelser ryger man hurtigt ud i som almen kunstner. Både Benny Holst og Arne Würgler forsøger at slå sig igennem og er ligesom endt der, hvor deres nye sange handler om dem selv og deres oplevelser af verden. De er altså nået dertil, hvor den borgerlige kunst startede: i almengørelsen af de private erfaringer. Dermed er de ikke som sådan blevet borgerlige. - Både i Holst' "Jenny" og i Würglers "Frispark" og "Så er vi nået Hertil" er der stadig ansatser til en politisering. Men som sagt ligger der i de to musikers soloproduktioner en farlig tendens til at falde tilbage i den gængse borgerlige kunstnerrolle. Troels Trier har helt tydeligt de samme problemer. Blot går hans nye rolle mere i en

kulturradikal retning. I "Kys Frøen" er hans position samfundsrevseren på det kulturelle område. Det er motorvejsæstetikken, discomiljøet, rockerne, som må holde for. Men det sker uden "Betonhertet"s påvisning af sammenhængene mellem kulturelle former og de betingelser, samfundet giver de unge.

Jomfru Ane Band skiller sig på en række punkter ud fra denne måske lidt triste historie. Der er her tale om et relativt nyt band (første LP i 1977) med en fantastisk evne til at få de unge i tale. I de tre LP'er, gruppen indtil nu har produceret, er det lykkedes at fastholde politisk klarhed og slagkraft i teksterne. I stedet for at lade sig glide på dette punkt for at få fat i det brede ungdomspublikum har gruppen udviklet det musikalske med en idérigdom og professionalismisme, som ingen af de to store gamle musikgrupper nåede.

Hvad er dansk venstre-fløjsmusik?

Jeg har forsøgt at sige lidt om et par musikgrupper, hvor ingen kan være i tvivl om deres tilknytning til venstre-fløjen. Man kan som nævnt i snakken om venstre-fløjen afgrænse denne på flere måder, og selv i en meget bred definition kan man komme i tvivl, om en gruppe nu er en venstre-fløjsgruppe eller bare sådan musikpolitisk progressiv. Der er på den anden side heller ikke tvivl om, at den musikalske eksplosion, som skete i 60'ernes anti-autoritære miljø, var en kraft, som den musikpolitisk progressive danske musik stadig trækker på. Navne som Lone Kellermann, C. V. Jørgensen, Kim Larsen, Nis Pis Band står som en gruppe fornyere af den anti-autoritære tradition med en fantastisk folkelig appel på trods af amerikansk produceret disko-feber og greasebølge. Alligevel vil jeg ikke kalde dem venstre-fløjsmusikere (og

jeg tror heller ikke, de selv vil gøre det), men man må ikke undervurdere den politiske betydning dels af deres folkesolidariske stil og deres fastholden af det antiautoritære. Når disse afgrænsninger er foretaget, ser en oversigt over venstre-fløjsmusikken ca. ud som følgende:

1. En afdeling med musikgrupper, som ikke er bundet af partier eller bevægelser, men som arbejder tvær-socialistisk både i deres valg af spillesammenhænge og i deres indhold. Det er en afdeling af grupper, som dels har en stor funktion for opretholdelsen af en dansk venstre-fløjsidentitet og for den musikalske appel til ungdomsgrupper udenfor venstre-fløjen. De vigtigste repræsentanter er Agitpop, Røde Mor og Jomfru Ane.

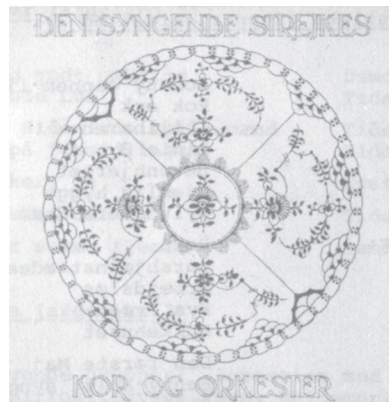
2. En afdeling med grupper, som knytter sig til et parti eller en partigruppe. Eksempler er Søren Sidevinds spillemænd (DKP), Fællesakkorden (DKP) og De Røde Raketter (tidl. KAML). Det er klart, at i og med de producerer plader, forsøger de at nå ud over partipublikummet, men deres hovedvirke er knyttet til den størrelse, som kaldes parti-lejr-offentligheden. Det drejer sig om, at DKP's musikgrupper først og fremmest spiller ved partiarrangementer. De indretter deres repertoire både formmæssigt og indholdsmæssigt efter partiets krav. Når man kalder det en "lejr-offentlighed", er det, fordi den lukker sig om egne aviser, egne musikgrupper, omgangskreds primært blandt medlemmerne osv.

3. Grupper med tilknytning til bevægelserne: Bølgbevægelse, studenterbevægelse, kvindebevægelsen, Nej til A-kraft, Christiania (som man kan regne for en aflægger af slumstormerbevægelsen). Disse bevægelser har været meget aktive på det musikalske område. Dels er der opstået grupper in-

denfor bevægelserne, dels har en masse grupper i periferien af venstrefløjen optrådt i disse sammenhænge (på pladerne "A-kraft, Nej tak", "Christianiaplader"), Slumstormergruppen ("Det kan blive bedre kammerat"), Solvognen er grupper, som er opstået i boligbevægelsen. Kvindegrupperne bag "Kvinder i Danmark" og "Kvindeballader" er tilsvarende eksempler. Grupper som Bifrost, Gnags, Totalpetroleum, Niels Hausgaard har via bevægelserne haft berøring med venstrefløjen.

4. Endelig må vi ikke glemme de mange strejke-støtteplader, som er lavet til forskellige strejker siden 1970. Disse plader er blevet lavet og solgt for økonomisk at bakke strejkerne op, idet det udelukkende drejer sig om såkaldte vilde strejker - dvs. strejker, hvor fagforeningernes strejkekasser har været lukkede, fordi strejkerne stred mod de indgåede overenskomster. Strejke-støttepladerne falder i to grupper: En, hvor de strejkende selv har lavet og udfører musikken (Politikken, plattedamerne på Den Kgl. Porcelænsfabrik), og en, hvor etablerede musikgrupper er gået ind og har hjulpet til (BT-pladen, som blev lavet af Fællesakkorden og Den Røde Lue).

Til slut en oversigt over plader opdelt efter de 4 grupper. Oversigten er så fyldig, som jeg er i stand til at gøre den. Der kan mangle nogle plader, og der kan også være musikgrupper, som ikke er nævnt og måske burde have været nævnt:

Tværsocialistiske grupper (afdeling 1).

Røde Mor:	Johnny gennem ild og vand Rok ork Grillbaren Linie 3 Betonhjertet Hjemlig hygge Sylvesters drøm	Demos 1 Demos 6 Demos 17 Demos 23 Demos 30/31 Røde Mor Forlag Røde Mor Forlag
Troels Trier:	Rosa Larsbjørnstrædes vinduer Arbejdsløs Kys Frøen Dukkehuset	Sonet Sonet Sonet Sonet Sonet
Agitpop:	Den første Maj Benny Holst synger J. Jensen Skolesange Europasange Lærlingesange Hvor længe endnu Den sidste olie	Demos 2 Demos 3 x) Agitpop 1 Agitpop 2 Agitpop 3 Agitpop 4 Demos + Agitpop
Benny Holst:	Rejsende i musik Jenny	Exlibris Exlibris
Arne Würgler:	Frispark Så er vi nået dertil	Demos 22 Exlibris
De fortabte spillemænd:	Mens dagene er dystre	Demos 5
Skilfinger:	Skilfinger	Sonet
Oktobergruppen:	Fortsæt kampen	Demos 16
Oktober:	Oktober	Demos 40
Jomfru Ane:	Jomfru Ane Stormfulde højder Rock me Baby	Demos 35 Demos 41 Karma
Clausen & Petersen:	Store Sonja	Exlibris

På overgangen mellem afdeling 1 og 2 finder vi Bjarne Jes Hansen, som starter uden tilknytning til DKP, får en fastere tilknytning til partiet og er nu tilsyneladende ved at lægge lidt afstand igen. Indholdet i hans sange er meget lidt partiorienteret.

Bjarne Jes Hansen:	Sange for børn og andre mennesker En køn familie Bella Italia Dig og mig og alle os	Demos 34 Tiden Tiden Genlyd
--------------------	--	--------------------------------------

x) Ikke formelt produceret af Agitpop.

Partitilknyttede grupperes plader (afdeling 2).

Den røde Lue:	Se dig godt omkring Den røde Lue	Demos 15 Tiden
Søren Sidevind:	Søren Sidevinds spillemænd Hørt på formidlingen	Tiden Tiden
Røde Raketter:	Ro Anker, ro	Eget forlag
Fællesakkorden:	Hvor ska' du hen	Tiden
Skifteholdet:	Vi har samme fjende	Demos 12

Grupper tilknyttet bevægelserne (afdeling 3).

Christianiapladerne omfatter følgende grupper: Sebastian med Peter Thorup, Djursland-Spillemændene, Bifrost, Savage Rose, Hyldemor, C. V. Jørgensen, Ache, Secret Oyster, Totalpetroleum, Gnags, Kim Larsen, Spillemændene, Osiris, Røde Mor. (CBS).

Atomkraft, nej tak omfatter følgende grupper: Gnags, Jomfru Ane, Agitpop, Bifrost, Povl Dissing, Spillemændene og Shit og Chanel, Sebastian, Hos Anna, Lasse Helner og Mathilde, Totalpetroleum, Niels Hausgård, Aorta, Lone Kellermann, Krølle-Erik og Gasolin. (CBS).

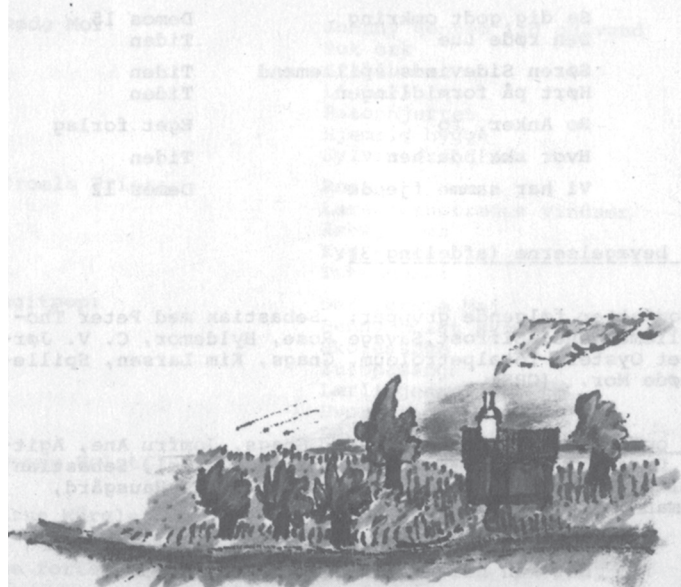
Slumstormerne:	Det kan blive bedre kammerat	Demos 4
EF-gruppen:	13 sange om EF	Demos 7
Sume:	Sumut Inuit nunaat	Demos 13 Demos 20
Rasmus Lyberth:	Erningaa/til min søn	Demos 27
Blue Sun:	To Christianiasange	Demos 21
Nørrebro's beboeraktion:	Stenbro'sange	Demos 43
Solvognen:	Elverhøj Købmændsliv	Demos 32 Demos 42
En kvindegruppe:	Kvinder i Danmark	Demos 18
En anden kvindegruppe:	Kvindeballader	Demos 36
Internationale kvinde-festival:	Min søsters stemme	Demos 46
Sume:	Ulo	Ulo 1
Forskellige:	Aussivik 77 Qutdligssat	Ulo 2
Juaaka:	Kalaalegatikka, Alle mine frænder	Ulo 3
Fuld Bak Frem:	Søren og Ida	Rillerød

Plader fra strejkerne (afdeling 4).

Politiken - en levende avis

Porcelænsarbejderne	Plattepladen	Demos 33
BT-klubben		

TRILLE: EN LILLE BUNKE KRUMMER

DEN FØRSTE MAJ

Sange af
Benny Holst og
Jesper Jensen
Demos 2

